

PROCÉS PARTICIPATIU DEL PLA EUROPA

Debat del 28/02/2019

Economia circular i bioeconomia: canvi “estètic” o canvi estructural?

Enfront de la pregunta sobre si l'economia circular és un canvi estètic o un canvi estructural, es podria afirmar que, deixant de banda l'efervescència en l'ús d'aquest concepte, actualment estem en un punt d'inflexió on es pot afirmar que el concepte de circularitat dels fluxos de recursos ha calat realment en les estratègies d'empreses d'una certa envergadura.

No obstant, encara queda molta distància entre l'imaginari i la realitat. Per exemple, s'ha avançat molt a nivell sectorial, amb estratègies de millora de l'eficiència en els processos, dins la cadena de valor d'una mateixa activitat. En aquest sentit, la lògica de l'eficiència suggereix sovint el tancament total o parcial de cicles, dins d'un mateix procés. La cogeneració, l'autoconsum energètic o la reutilització d'aigües són exemples clàssics d'aquestes opcions.

Han sorgit també exemples innovadors, tant pel model de negoci, en el cas de la servitització, com per l'oferta de productes de qualitat fabricats a partir de residus, alimentació biològica o nous materials biodegradables, que han conquerit espais al mercat abans reservats als principals jugadors del gran consum.

Tot i aquestes iniciatives, estaríem d'acord a afirmar que encara estem lluny de la circularitat del model productiu. Especialment quan ens ho plantejem des de la perspectiva del sistema entès com un entramat d'activitats de diferent naturalesa (público privada), fluxos de recursos disponibles (materials, energètics, mobilitat...) branques d'activitat (industrial-serveis-construcció-agricultura) que operen en un territori determinat.

És aquí, dins els polígons, els pobles o les ciutats on ens queda molt recorregut per a cercar noves sinergies entre els operadors, que permetin tancar cercles i un aprofitament més òptim dels recursos de tota mena.

D'altra banda, atenent el nostre grau d'internacionalització de l'activitat econòmica, cal veure quin és el radi de circularitat que escau al nostre model productiu. En alguns casos el polígon, en d'altres la comarca, la majoria de vegades la regió, i en molt casos Europa seran la referència.

Contribució al debat de la Sra. Alba Cabañas Varales – Foment del Treball.

Una altra qüestió és si l'economia circular pot donar resposta a tots els desafiaments del desenvolupament socioeconòmic del futur. És a dir, és clar que tendir a la integració en cicles de recuperació de la major part dels fluxos possibles, com suggereix l'economia circular, pot atenuar les pressions sobre els recursos previstes en les projeccions de futur, atès el creixement demogràfic esperat i les noves demandes de recursos alimentaris i energètics de les societats en transformació de l'altra part del planeta. Però també és clar que, si no es canvien els patrons de consum del nostre model de desenvolupament econòmic tal com l'entendem avui, aquest procés de tancament de cicles serà insuficient per a abastir aquesta demanda creixent.

El component tecnològic i la recerca aplicada continuen sent, com en altres grans èpoques de canvi de la nostra civilització, la clau de volta per a afrontar al repte. En aquest camp, la bioeconomia revisa la mirada a sectors tradicionalment lligats als recursos naturals que, tot i tenir incorporat el criteri de reposició, han estat percebuts com a extractors o consumidors nets de recursos.

Amb la bioeconomia la proposta és radicalment diferent, tots els sectors econòmics que treballen directament amb recursos naturals, o que els processen per tal d'obtenir productes alimentaris o energètics, entre molts d'altres, són conscients avui de les enormes oportunitats de la recerca aplicada i dels avenços en biotecnologia per a aconseguir extreure dels fluxos residuals de base biològica nous components i recursos aptes a integrar-se de nou en els processos de producció i consum.

Aquesta línia estratègica, reforçada per la pròpia Comissió Europea amb la revisió de l'estratègia europea de bioeconomia, permetria, entre altres coses, superar alguns límits actualment identificats, com ara l'origen marí de noves fonts de proteïnes de consum humà, més enllà de la pesca o del sector agropecuari tradicional.

El desafiament és gran, i la visió global del rol d'Europa en el nou paradigma de desenvolupament econòmic mundial evidencia la necessitat de disposar d'estratègies alternatives al model "*doing as usual*" per tal de fer front a les noves demandes de recursos a nivell mundial. L'economia circular o la bioeconomia són propostes necessàries, també per a Catalunya, però segurament insuficients per a fer front als reptes si no van acompanyades d'un marc regulador que realment les faciliti, i de mesures que assegurin la competitivitat de les nostres empreses en el comerç internacional.